

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D., ve věci

žalobců: a) **M. S. B.**, narozen „X“, státní příslušnost Afghánistán,
b) **J. K. B.**, narozena „X“, státní příslušnost Afghánistán,
c) **J. K. B.**, narozena „X“, státní příslušnost Afghánistán, zastoupena otcem
M. S. B. [žalobce a)], jako zákonným zástupcem,
d) **Ch. K. B.**, narozena „X“, státní příslušnost Afghánistán,
všichni t. č. pobytem v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá - Jezová,
sídlem Jezová 1501, 294 21 Bělá pod Bezdězem,
žalobci a), b), d) zastoupeni Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s.,
sídlem Kovářská 939/4, 190 00 Praha 9,

proti

žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje**, odbor
cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort,
sídlem Masarykova 27, 400 01 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutím žalované ze dne 21. 3. 2019, č. j. KRPU-55852-16/ČJ-2019-040022, č. j. KRPU-55871-14/ČJ-2019-040022-ZZ-DB, a č. j. KRPU-55861-16/ČJ-2019-040022-ZZ-DB,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

Odůvodnění:

1. Žalobci se společnou žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého zástupce domáhali zrušení rozhodnutí žalované ze dne 21. 3. 2019, č. j. KRPU-55852-16/ČJ-2019-040022, jímž bylo rozhodnuto, že se žalobce a) dle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajišťuje za účelem jeho předání podle právního předpisu Evropského společenství, kterým je Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posouzení žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států (dále jen „dublinké nařízení“). Podle ust. § 129 odst. 6 zákona o pobytu cizinců byla stanovena doba zajištění na 30 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, který nastal dne 20. 3. 2019 ve 20:00 hodin.
2. Dále se žalobci domáhali zrušení rozhodnutí žalované ze dne 21. 3. 2019, č. j. KRPU-55861-16/ČJ-2019-040022-ZZ-DB, jímž bylo rozhodnuto, že se žalobkyně b) dle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců zajišťuje za účelem jejího předání podle dublinkého nařízení. Podle ust. § 129 odst. 6 zákona o pobytu cizinců byla stanovena doba zajištění na 30 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, který nastal dne 20. 3. 2019 ve 20:00 hodin.
3. Dále se žalobci domáhali zrušení rozhodnutí žalované ze dne 21. 3. 2019, č. j. KRPU-55871-14/ČJ-2019-040022-ZZ-DB, jímž bylo rozhodnuto, že se žalobkyně d) dle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců zajišťuje za účelem jejího předání podle dublinkého nařízení. Podle ust. § 129 odst. 6 zákona o pobytu cizinců byla stanovena doba zajištění na 30 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, který nastal dne 20. 3. 2019 ve 20:00 hodin.

Žaloba

4. Žalobci v žalobě uvedli, že žalovaná porušila ust. § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, čl. 3, 5 a 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publ. pod č. 209/1992 Sb.) a čl. 3 Úmluvy o právech dítěte (publ. pod č. 104/1991 Sb.). Zvláště poukázali na aktivní žalobní legitimaci nezletilé žalobkyně c), které byla jednak účastníkem správního řízení a jednak také proto, že zajištěním jejího sourozence a rodičů bylo zasaženo zejména do jejího práva na osobní svobodu a práva na rodinný a soukromý život.
5. Zdůraznili, že v případě žalobkyně c) se jedná o extrémně zranitelné dítě, jelikož mu je 11 let. Žalovaná měla přistupovat k tomuto dítěti s maximálním zřetelem, což ale neučinila, neboť v rozhodnutí o zajištění žalobce a), které se žalobkyně c) přímo dotýká, téměř nefiguruje. Ačkoliv žalobkyně b) dovršila věk 18 let teprve k 1. 1. 2019, mělo by být na její osobu pohlíženo se zvláštním zřetelem, neboť se svým věkem blíží věku dítěte. Měly by se na ní vztahovat zvláštní záruky a být zohledněna její zranitelnost, tyto skutečnosti však žalovaná nevzala v úvahu. Přestože měla žalovaná povinnost zabývat se nejlepším zájmem dítěte, celé své rozhodnutí založila na situaci žalobce a). V rozhodnutí jsou uvedena pouze obecná tvrzení dostatečně nereflektující konkrétní situaci, osobnost nezletilé a její nejlepší zájem. Hlubší úvahy k otázce nejlepšího zájmu dítěte chybí. Dle názoru žalobců nebylo rozhodnutí žalované motivováno snahou zajistit nejlepší zájem dítěte. Vzhledem ke skutečnosti, že nejlepší zájem dítěte musí být předním hlediskem při posouzení jeho Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

situace, je napadené rozhodnutí porušením práv dítěte vyplývajících z judikatury Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“), Úmluvy o právech dítěte a dalších mezinárodních smluv. Žalovaná se měla s ohledem na nejlepší zájem žalobkyně c), její věk a zvláštní zranitelnost zabývat alternativou k zajištění, to neučinila, a proto je její postup nezákonný. Souhlas žalobce a) s umístěním žalobkyně c) do Zařízení pro zajištění cizinců Bělá-Jezová (dále jen „ZZC“ či „zařízení“) byl udělen v důsledku obav o možné rozdělení rodiny. Z napadeného rozhodnutí navíc není zřejmé, do jaké míry byl žalobce a) poučen o alternativách zajištění. Naplnění nejlepšího zájmu dítěte vyžaduje jak zachování jednoty rodiny, tak i přednostní umístění v alternativním, nevězeňském prostředí. V napadeném rozhodnutí však žalovaná možnost umístění celé rodiny do Přijímacího střediska v Zastávce u Brna vůbec nezminila, ačkoliv takovou variantu musí dle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2015, sp. zn. 1 Azs 39/2015, zvážit. Žalovaná se zabývala pouze dostupností rodinných vazeb a finančních prostředků, je tedy zřejmé, že ve svém uvážení alternativy k detenci nijak nereflektovala.

6. Žalobci poukázali na skutečnost, že je Česká republika kritizována za umísťování dětí do detenčních center pro cizince i v případech, kdy existuje alternativa. Výbor OSN pro práva dítěte (dále jen „Výbor“) ve své zprávě o naplňování Úmluvy o právech dítěte zdůraznil, že osoby mladší 18 let by do detenčních zařízení pro cizince neměly být umísťovány vůbec. Není přitom rozhodující, zda se jedná o zařízení, které má vytvořeny podmínky pro pobyt dětí či nikoliv. Výbor České republiky doporučil zvážení všech možných alternativ, včetně bezpodmínečného propuštění, a to ve všech případech týkajících se dětí. Žalobci připustili, že podmínky v ZZC se kontinuálně zlepšují, stále se však jedná o zařízení primárně vězeňského typu bez možnosti zařízení opustit a se silnou přítomností bezpečnostních složek. Situaci v ZZC hodnotila rovněž Veřejná ochránkyně práv, které ve svém závěrečném stanovisku ze dne 8. 6. 2017 konstatovala, že ve světle judikatury ESLP mohou bezpečnostní prvky v ZZC představovat porušení čl. 3 Úmluvy o právech dítěte s ohledem na průměrnou délku pobytu dětí v zařízení, která činí 55 dnů. Žalobci poukázali na skutečnost, že v důsledku změny ZZC ve sdílené středisko s pobytovou a detenční částí a jeho rozdělení na dvě oddělené části byl viditelně navýšen počet bezpečnostních prvků v areálu detence. V současnosti se se totiž v areálu detence nachází nejméně tři uniformovaní policisté s vlastním stanovištěm. Přítomnost bezpečnostních prvků má negativní dopady na psychické zdraví dítěte, které vnímá, že se rodiče či sourozenci nachází v podřadné pozici. Žalovaná neprovéřovala individuální psychický stav žalobkyně c) a možné dopady jejího umístění do ZZC. Dobré materiální podmínky zajištění přitom samy o sobě ještě nemohou být zárukou, že zajištění neporušuje čl. 3 Úmluvy o právech dítěte.

Vyjádření žalované k žalobě

7. Žalovaná k výzvě soudu předložila správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž uvedla, že žalobkyně c) nebyla nikterak omezena na osobní svobodě. Jedná se o nezletilou osobu, která je doprovázena svými rodinnými příslušníky (rodiči a sestrou). V ZZC je umístěna v postavení ubytovaného cizince dle ust. § 140 zákona o pobytu cizinců. Nesouhlasila s tím, že by na žalobkyni b) mělo být hleděno se zvláštním zřetelem a že by se na ni měly vztahovat zvláštní záruky, neboť dovršila 18 let věku, a je tedy zletilá a plně na ni dopadají práva a povinnosti z právních předpisů upravujících pohyb a pobyt státních příslušníků třetích zemí na území České republiky, resp. Evropské unie. Žalovaná zohlednila postavení žalobkyně b) ve vztahu k ostatním žalobcům, se kterými dohromady tvoří rodinu s nezletilým dítětem, a proto přistoupila k umístění žalobců do ZZC, které je Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

jako jediné středisko v ČR uzpůsobeno k zajišťování rodin s dětmi. Rovněž nebyla překročena maximální zákonná doba zajištění, jelikož ta byla v napadených rozhodnutích stanovena na 30 dnů. Žalovaná se podrobně zabývala nejlepším zájmem dítěte, tj. žalobkyně c), které shrnula v rozhodnutí ze dne 21. 3. 2019, č. j. KRPÚ-55852-16/ČJ-2019-040022. V každém jednotlivém napadeném rozhodnutí pak žalovaná posoudila možnost využití zvláštních opatření za účelem vycestování, coby zákonných alternativ namísto zajištění v ZZC. Žalobci v řízení uvedli, že poté co požádali v Rakousku o mezinárodní ochranu, vycestovali ze země kvůli nevyhovujícím podmínkám v táboře. Využili placených služeb převaděčů, kteří je měli dopravit do Německa. Z Rakouska odcestovali 16. 3. 2019, dne 20. 3. 2019 byli zajištěni policií v České republice v domě, kde měli být drženi v uzamčeném pokoji a kde dostávali dvakrát denně jídlo. Na území České republiky nemají žádné blízké ani příbuzné osoby, neznají zdejší poměry. Žalovaná neuvěřila tvrzením žalobců, že se chtějí vrátit do Rakouska, neboť jejich cílem bylo Německo. Vynaložili na tuto cestu značné úsilí nejen v podobě náročné cesty z Rakouska do České republiky, ale i strádáním v úkrytu neudržovaného domu a zaplacením nemalé částky převaděčům. Z jejich jednání byl zřejmý úmysl vycestovat nelegálním způsobem do Německa, čímž byla naplněna podmínka dle ust. § 123b odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Vzhledem k jejich tříletému pobytu v Rakousku bylo možné předpokládat, že si byli vědomi, jakým způsobem mohou cestovat po státech Evropské unie.

8. K možnosti umístění žalobců do Přijímacího střediska v Zastávce u Brna žalovaná uvedla, že v žalobci odkazovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 06. 2015, sp. zn. 1 Azs 39/2015, byla řešena situace několika rodin s dětmi v době, kdy ZZC bylo značně přetíženo nápoem zajištěných cizinců v důsledku migrační krize (ZZC bylo v té době jediným fungujícím zařízením svého druhu v České republice). Z tohoto důvodu došlo k vyčlenění části uvedeného přijímacího střediska pro účely umístění zajištěných cizinců, pozbylo tak i status přijímacího střediska. V současné době je ZZC jedním ze tří zařízení pro zajištění cizinců na území České republiky a zároveň jediným speciálně upraveným pro zajišťování rodin s dětmi. Stanovisko Veřejné ochránkyně práv ze dne 8. 6. 2017 je zastaralé, neodpovídající současnému stavu. Žalovaná se materiálními podmínkami zajištění v ZZC dostatečně věnovala v rozhodnutí ze dne 21. 3. 2019, č. j. KRPÚ-55852-16/ČJ-2019-040022. Zdůraznila, že materiální podmínky a veškeré zabezpečení je pro žalobce mnohem vyhovující než jejich dosavadní ukrývání se v pochybném domě v jedné místnosti se stravou pouze dvakrát denně a bez možnosti vyhledání lékařské pomoci. V ZZC je naopak zajištěno plnohodnotné ubytování se sociálním zařízením a plnohodnotnou stravou, která je žalobkyni c) poskytována pětikrát denně. Je zde také přihlíženo k požadavkům kulturních a náboženských tradic zajištěných či ubytovaných cizinců. Dle žalované nedopadají odkazované rozsudky ESLP na nynější případ, neboť v projednávaných případech se jednalo o děti maximálně do věku 3 let a zajišťované rodiny s dětmi již měly ve Francii určitou pobytovou historii a chtěly zde také zůstat. Nyní se však jedná o tranzitující cizince bez vazeb na Českou republiku a věk nezletilé žalobkyně c) je nepoměrně vyšší než v odkazovaných případech.

Správní spis

9. Ze správního spisu vyplývá, že žalobci byli dne 20. 3. 2019 v 20:00 hodin zajištěni hlídkou OPKPE Ústí nad Labem dle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, poté co byli převzati od Národní protidrogové centrály na adrese „X“, kde se při kontrole žalobci a), b) a d) prokázali pouze azylovou kartou Rakouska, která je neoprávněně Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

k pobytu na území České republiky. Následně bylo zjištěno, že žalobci nemají vydáno vízum ani povolení k pobytu, které by je opravňovalo k pobytu na území České republiky, a rovněž nejsou držiteli žádného cestovního dokladu. Dne 21. 3. 2019 byl s žalobci a), b) a d) sepsán úřední záznam o podání vysvětlení, v němž uvedli, že z Afghánistánu odcestovali letecky společně asi před třemi lety. Přiletěli na neznámé místo a odtud až do Rakouska, kde jim převaděči sdělili, kde mají požádat o azyl. V Rakousku pobývali přibližně 10 měsíců, ale zemi chtěli opustit pro nevyhovující životní podmínky, proto se rozhodli cestovat do Německa. S převaděči byla dohodnuta cena za zprostředkování cesty a datum odcestování na 16. 3. 2019. Vozidlem dojeli až na místo, kde je převaděč ubytoval. Na území České republiky pobývali od ranních hodin dne 17. 3. 2019. Ubytování byli v rodinném domě v neudržovaném stavu, všichni v jedné místnosti, jídlo jim donášeli dvakrát denně. S nikým nebyli v kontaktu, budovu neopouštěli, jelikož byli zamčení. Na území České republiky ani Evropské unie nikoho neznají, nemají zde žádný majetek. V návratu do Rakouska jim nic nebrání, chtějí se tam vrátit. Neoprávněného vycestování z Rakouska i vstupu na území České republiky si byli vědomi. Žalobce a) k možnému svěření žalobkyně c) do opatrovnictví mimo zařízení pro zajištění cizinců vyslovil přání, aby jeho dcera zůstala s celou rodinou.

Posouzení věci soudem

10. O žalobě soud rozhodl v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť žalovaná s tímto postupem výslovně vyjádřila souhlas a žalobci v zákonné lhůtě podle § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců nenavrhli konání jednání.
11. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkouvává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ustanovení § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky v projednávané věci ovšem zjištěny nebyly.
12. Po přezkoumání skutkového a právního stavu, který zde byl v době rozhodování žalované, dle § 75 odst. 1 s. ř. s., dospěl soud k závěru, že předmětná žaloba není důvodná.
13. Podle ustanovení § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování, policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo přímo použitelného právního předpisu Evropské unie; policie na dobu nezbytně nutnou zajistí i provázeného cizince v případě, že jeho průvoz nelze z objektivních důvodů dokončit bez nutné přestávky.
14. Podle § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců nelze-li předání cizince nebo dokončení jeho průvozu uskutečnit ve lhůtě do 48 hodin, a jde-li o průvoz leteckou cestou podle § 152 ve lhůtě do 72 hodin, policie v řízení o zajištění cizince za účelem jeho předání nebo průvozu Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

vydá rozhodnutí, které je prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.

15. Podle § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců policie rozhodne o zajištění cizince za účelem jeho předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, pouze pokud existuje vážné nebezpečí útěku. Za vážné nebezpečí útěku se zejména považuje, pokud cizinec pobýval na území neoprávněně, vyhnul se již dříve předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, nebo se pokusil o útěk anebo vyjádřil úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. Za vážné nebezpečí útěku se dále považuje, pokud cizinec, který bude předán do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie přímo sousedícího s Českou republikou, nemůže oprávněně samostatně do tohoto státu cestovat a nemůže uvést adresu místa pobytu na území.
16. Podle § 123b odst. 4 zákona o pobytu cizinců policie zvláštní opatření za účelem vycestování neuloží, jde-li o cizince, u nějž je zjevné, že má v úmyslu neoprávněně vstoupit na území jiného smluvního státu.
17. Podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců doba zajištění nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. V případě cizince mladšího 18 let nebo rodiny s nezletilými dětmi nesmí doba zajištění překročit 90 dnů.
18. Obdobnými situacemi zajištění rodin s dětmi se opakovaně zabýval i Nejvyšší správní soud, který v rozsudku ze dne 24. 7. 2014, č. j. 4 Azs 115/2014-37, dostupný na www.nssoud.cz, mimo jiné uvedl: „Vzhledem k účelu zajištění je tedy zřejmé, že jej nelze realizovat kdekoli, ale pouze v místě se specifickou kombinací podmínek. Důvodová zpráva k zákonu o pobytu cizinců k tomu dále uvádí: „Vytváří se podmínky pro to, aby zařízení svým vnitřním režimem byla srovnatelná s přijímacími středisky azylových zařízení s rozdílem, že cizinec nemá právo toto zařízení v průběhu zajištění opustit (jen ze zákonných důvodů).“ Slovo „zpravidla“ je tak v případě ustanovení § 130 odst. 1 zákona o pobytu cizinců třeba interpretovat s ohledem na možnost policisty krátkodobě zajistit cizince v policejní cele ve smyslu § 27 a § 28 písm. a) zákona o Policii České republiky. Správní orgán umístí cizince do zařízení pro zajištění cizinců, ledaže by byl umístěn do cely podle zákona o Policii České republiky. Přitom nelze vyloučit nezbytné výjimky spočívající například v nutnosti hospitalizovat cizince apod. Nejvyšší správní soud nepřistoupil na argumentaci, podle které bylo možné umístit stěžovatele do přijímacího či pobytového střediska s odůvodněním, že se jedná o žadatele o mezinárodní ochranu. První věta § 2 odst. 5 zákona o azylu stanoví, že „[ž]adatelem o udělení mezinárodní ochrany se pro účely tohoto zákona rozumí cizinec, který požádal Českou republiku o mezinárodní ochranu, nebo cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v jiném členském státě Evropské unie, je-li Česká republika příslušná k jejímu posuzování.“ Postavení žadatelů o mezinárodní ochranu v České republice za daných skutkových okolností stěžovatelům nepřiznává zákon o azylu, ani jiný právní předpis....faktické situace, kdy přicházelo v úvahu jeho zajištění pouze v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá - Jezová, ve kterém zákon presumuje pobyt rodiny s dětmi. Je obecně známou informací, kterou uvádí například veřejný ochránce práv, že se zde nacházejí oddělené prostory pro pobyt rodin.“
19. Dále Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 6. 2015, č. j. 1 Azs 39/2015-56, dostupný na www.nssoud.cz, uvedl, že: „Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že za situace, kdy se důvody zajištění týkají i nezletilého dítěte, nebo pokud je na základě tvrzení zákonných zástupců nebo z okolností případu (malé dítě, žádní příbuzní v České republice apod.) zřejmé, že dítě bude Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(muset) pobývat po dobu zajištění jeho zákonných zástupců s nimi, musí správní orgány k této skutečnosti přihlídnout. Výše zmíněné podmínky pro vydání rozhodnutí o zajištění (nebezpečí útěku, přiměřenost, existence alternativ), jakož i okolnosti samotného zajištění v případě, že je k němu přikročeno (jeho délka, zařízení, kde bude provedeno...) je poté třeba hodnotit právě s ohledem na skutečnost, že budou přímo dopadat i na nezletilé dítě. Správní orgán i krajský soud vzaly nezletilé dítě v potaz toliko ve vztahu k délce zajištění, která může být dle zákona o pobytu cizinců za takové situace maximálně devadesátidenní. Ostatní podmínky a okolnosti zajištění správním orgánem ani krajským soudem ve vztahu k nezletilému dítěti, fakticky přímo dotčenému tímto zajištěním, posuzovány nebyly. Zejména v obou rozhodnutích zcela absentují úvahy ve vztahu k podmínkám v ZZC, kde mělo být zajištění rodičů vykonáno, byť tak důležité, že se k nim opakovaně vyjádřil i ESLP.“

20. Podrobně se Nejvyšší správní soud k problematice zajišťování rodin s nezletilými dětmi vyjádřil i ve svém rozsudku ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 316/2018-60, dostupný na www.nssoud.cz, v němž shrnul, že „s ohledem na rozhodovací praxi ESLP je při rozhodování o legalitě detence třeba zvážit zejména nízký věk dětí, délku zajištění a nevhodný typ zařízení. Správní orgán musí vzít vždy do úvahy i nejlepší zájem dítěte (čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte)“.
21. S ohledem na výše uvedená specifika rozhodování o zajištění rodin s dětmi soud uvádí, že žalovaná se situací žalobkyně c) zabývala v rozhodnutí ze dne 21. 3. 2019, č. j. KRPÚ-55852-16/ČJ-2019-040022, v němž rozhodla o zajištění žalobce a). Žalovaná na straně 4 uvedeného rozhodnutí uvedla, že na základě posouzení dopadů umístění do detenčního zařízení na soukromý a rodinný život, bude rodina umístěna pohromadě v rámci jednoho zařízení. Tím bude zajištěna možnost realizace rodinného života a zachována jednota rodiny. Žalovaná se dále výslovně zabývala nejlepším zájmem dítěte, který shledala především v umístění žalobkyně c) do stejného zařízení jako v případě jejích rodičů. Nejlepší zájem žalobkyně c) rovněž žalovaná zohlednila, když o zajištění rodičů rozhodla až po úvaze, zda není možné využít zvláštních opatření za účelem vycestování. Doba zajištění 30 dní byla stanovena také s ohledem na nejlepší zájem dítěte. Žalovaná se poté velmi podrobně zabývala materiálními podmínkami zajištění v ZZC, zejména z hlediska jeho vhodnosti pro zajištění rodin s dětmi.
22. Z uvedeného je zřejmé, že žalovaná zohlednila skutečnost, že v případě žalobkyně c) se jedná o nezletilé dítě, jehož zájmy je nutné zvlášť posoudit. Námitku, že žalovaná nepřistoupila k její osobě s maximálním zřetelem, proto soud považuje za nedůvodnou. K námitce nedostatečného zohlednění nejlepšího zájmu dítěte, resp. k absenci hlubších úvah o této otázce, soud uvádí, že žalovaná nejlepší zájem dítěte shledala především v tom, že žalobkyně c) nebyla oddělena od zbytku své rodiny. Úvahy v tomto smyslu soud považuje za adekvátní situaci, v níž se dítě nachází, neboť právě necitlivé odtržení nezletilého od ostatních členů rodiny může dítěti způsobit vážnou újmu, a to újmu mnohem závažnější, než jakou by mohl způsobit dočasný pobyt v detenčním zařízení. K tomu je nutné doplnit, že žalovaná se žalobce a), který je otcem žalobkyně c), při jeho výsledku dotázala, zda si přeje, aby byla nezletilá svěřena do opatrovnictví mimo zařízení pro zajištění cizinců, nebo aby setrvala s rodiči v tomto zařízení. Žalobce a) se přitom rozhodl pro variantu umístění své dcery do zařízení pro zajištění cizinců. I v tomto ohledu je zjevné, že žalovaná brala zřetel na nejlepší zájem dítěte, když se dotázala stran jeho ubytování na názor jeho rodičů.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

23. Soud nepřisvědčil ani námitce, že žalovaná nezohlednila zranitelnost žalobkyně b), která se svým věkem blíží věku dítěte, když věk 18 let dovršila teprve k 1. 1. 2019. V první řadě soud poznamenává, že dle čl. 1 Úmluvy o právech dítěte se dítětem rozumí každá lidská bytost mladší osmnácti let, pokud podle právního řádu, jenž se na dítě vztahuje, není zletilosti dosaženo dříve. Dovršení 18. roku věku je tedy nejzazší hranicí, do kdy je možné jakoukoliv osobu považovat za dítě. Nejvyšší správní soud ve výše citovaném rozsudku ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 316/2018-60, k postavení dospívající osob navíc podotkl: „*Stěžovateli b) bylo v době zajištění bezmála sedmnáct let, tedy o nízkém věku hovořit nelze. Český zákon ho dokonce připouští zajistit i samostatně. Jakkoliv i na něj je samozřejmě třeba hledět jako na dítě (byť ve věku blízkém dospělosti), rozhodně nelze na tuto věc mechanicky přenášet závěry ESLP, které se týkaly zpravidla velmi malých dětí*“. Žalovaná proto postupovala správně, když k žalobkyni b) přistupovala jako k dospělé osobě.
24. Žalobci žalované dále vytýkají, že se nezabývala alternativou k zajištění, zejména pak možností umístění celé rodiny do přijímacího střediska v Zastávce u Brna. Soud k této námitce uvádí, umísťování rodin s dětmi do přijímacího střediska bylo v předchozích letech vyvoláno vrcholící migrační krizí a s tím spojenou potřebou zajistit odpovídající podmínky pro zajištění nezletilých dětí, kterou již nebylo možné v ZZC uspokojit. Jakkoli tedy k přesunům některých rodin s dětmi do přijímacího střediska docházelo, a správní orgán proto musel tuto variantu v inkriminované době zvažovat, nejedná se o postup, který by byl aktuální i v současné době (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 316/2018-60). Tuto námitku proto soud shledal nedůvodnou.
25. Pokud jde o materiální podmínky v ZZC, soud uvádí, že žalovaná v rozhodnutí ze dne 21. 3. 2019, č. j. KRPU-55852-16/ČJ-2019-040022, velmi podrobně popsala charakter zařízení, do něhož bude žalobkyně c) společně se svou rodinou umístěna. Konkrétně uvedla, že zařízení je určeno speciálně pro rodiny s dětmi, kde nejsou zajišťováni samostatně cizinci - muži. K dispozici jsou samostatné pokoje v nově zbudovaném objektu a dětem je dostupné veškeré zařízení, které ve svém věku potřebují. Jsou zde zajištěny lékařská péče, školní docházka i volnočasové aktivity. Personál zařízení je specializovaný na rodiny s dětmi, dostupná je psychologická pomoc i bezplatné právní poradenství. V posledním období došlo k odstranění většiny režimových opatření, např. mříží v oknech, ostnatého drátu v oplocení a vnitřního rozplocení areálu. Došlo ke změně odívání zaměstnanců bezpečností agentury, ke zvýšení dostupnosti dětského centra, jídelny, právního poradenství a okénka „24/7 dispečinku“. Vybudováním nového bloku pro rodiny s dětmi tak došlo k minimalizaci nutnosti organizování pohybu ubytovaných cizinců v rámci objektu a dalšímu snížení faktorů, které mohou u dětí vyvolávat tíseň.
26. V kontrastu s výše uvedenou charakteristikou zařízení pak stojí tvrzení žalobců, že v důsledku rozdělení střediska na dvě oddělené části byl naopak navýšen počet policistů, kdy se v současnosti nachází přímo v areálu nejméně tři uniformovaní policisté, zatímco v předchozím období byl viditelně přítomen pouze jeden policista, který stál za plotem. Soud na tomto místě uvádí, že vzhledem ke smyslu a účelu institutu zajištění stále musí existovat alespoň v minimální míře určitá bezpečnostní opatření. V případě zajištění rodin s nezletilými dětmi jde nicméně o to, aby tato opatření byla co nejméně viditelná a nevzbuzovala zejména v dětech pocit věznění. Z uvedeného výčtu úprav režimových opatření je však zřejmé, že v ZZC došlo k takovým změnám, které výrazně usnadňují pobyt rodinám s dětmi v tomto zařízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

27. Jestliže žalobci k prokázání svých tvrzení odkazují na zprávu Veřejné ochránkyně práv ze dne 8. 6. 2017, pak soud konstatuje, že tato zpráva o stavu ZZC je ve světle výše naznačených úprav již neaktuální, což ve svých rozhodnutích potvrdil i Nejvyšší správní soud (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 316/2018-60).
28. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti soud uzavírá, že žádné ze žalobních tvrzení o pochybení žalované neshledal důvodným. Soud má za to, že skutkový stav lze mít za dostatečně zjištěný a odpovídající okolnostem daného případu ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 a ustanovení § 3 správního řádu, s tím, že rozhodnutí bylo taktéž přesvědčivě odůvodněno dle požadavků ustanovení § 68 odst. 3 téhož zákona. Vydáním napadeného rozhodnutí tedy nedošlo k porušení žádného ustanovení správního řádu, zákona o pobytu cizinců, ani mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána. Soud proto žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. ve výroku rozsudku ad I. zamítl.
29. Současně podle ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobci neměli ve věci úspěch a žalované žádné náklady nad rámec její úřední činnosti podle obsahu správního spisu nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 15. dubna 2019

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)